

PERSOVERZICHT BEELD KAPELLE-OP-DEN-BOS

Ring TV

<https://www.ringtv.be/cultuur/kapelle-op-den-bos-onthult-ademloos-stille-getuige-voor-het-leed-van-asbestslachtoffers>

NIEUWSBLAD 6 september (ook in De Standaard en in het Belang van Limburg)

Standbeeld 'Ademloos' toont lijden van asbestslachtoffers: "Een stille getuige voor het leed dat asbest bij heel veel mensen nog altijd veroorzaakt"

Het standbeeld werd onthuld op het nieuw aangelegd groenperk aan het Marktpllein voor het administratief centrum.
— © if

Kapelle-op-den-Bos - NIEUWSBLAD

Het gemeentebestuur van Kapelle-op-den-Bos onthulde donderdagavond het nieuwe bronzen beeld 'Ademloos' van Kapels kunstenaar Guido Van Causbroeck. Het beeld op het nieuw aangelegd groenperk aan het Marktpllein is een eerbetoon aan alle slachtoffers van asbest.

Joris Herpol

Overal in Kapelle-op-den-Bos en omstreken kan je vandaag nog altijd asbesthoudende materialen terugvinden in woningen, huizen, omheiningen, daken, straten, paden, noem maar op. Die materialen zijn decennialang geproduceerd door de plaatselijke Eternit-fabriek. Maar asbest is kankerverwekkend en veroorzaakt longvlieskanker. Het is sinds 1998 verboden om asbest te produceren, te gebruiken of te hergebruiken, maar asbest is nog veelvuldig aanwezig in oudere gebouwen.

“Toen we zes jaar geleden ons beleidsplan opstelden, was een van de prioritaire doelstellingen daarom het snel asbestvrij of tenminste het asbestarm maken van ons gemeentelijk patrimonium”, zegt burgemeester Renaat Huysmans (N-VA). “We hebben daar ook heel hard op ingezet, door verschillende gebouwen en openbaar domein te saneren.”

“Vanuit de vereniging van asbestslachtoffers leefde ook al langer de vraag naar een plek voor bezinning, om ergens een monument te krijgen dat als stille getuige kan dienen voor het leed dat zich bij heel wat mensen heeft voorgedaan. We wilden dan ook graag een monument voor alle asbestslachtoffers oprichten.”

LEES OOK. [Burgemeester Kapelle-op-den-Bos ziet als huisarts wat asbest kan aanrichten: “Uitspraak over Eternit is gerechtigheid”](#)

“We namen contact op met de Kapelse kunstenaar en beeldhouwer Guido Van Causbroeck met de vraag of hij zo’n monument wou maken”, zegt de burgemeester. “Ik ben hem bijzonder dankbaar dat hij deze uitdaging onmiddellijk aanvaardde en ermee aan de slag ging. Het beeld is erg sprekend: een naar de hemel reikende bronzen figuur.”

“Het beeld werd geïntegreerd in een nieuw aangelegd groenperk van het Marktpllein ter hoogte van het administratief centrum, op een plek waar de gemeenschap samenkomt, waar verhalen worden gedeeld en waar hoop wordt gevonden in eenheid. Het is een uitnodiging voor iedereen om stil te staan, om te reflecteren en om te erkennen dat achter elk getal een menselijk verhaal schuilgaat.”

Het standbeeld werd aan het Administratief Centrum onthuld. — © if

“Het herinnert ons eraan dat de adem die we zo vanzelfsprekend nemen, een kostbaar geschenk is dat niet voor iedereen vanzelfsprekend is geweest.”

Burgemeester Huysmans is ook huisarts en krijgt in zijn praktijk regelmatig patiënten over de vloer die lijden aan longvlieskanker of mesotheliom als gevolg van asbestbesmetting. Die liepen ze vaak decennia eerder op, want de uitbraak van de ziekte kan 20, 30 tot 40 jaar op zich laten wachten.

“Het ondraaglijk lijden is verschrikkelijk”, zegt Huysmans. “Dit beeld geef pijnlijk accuraat weer wat de slachtoffers van mesotheliom meemaken: ondraaglijke pijn, gebrek aan adem, om hulp smekend, maar ook reikhalzend uitkijkend naar steun en verlossing. Wanhoop en hoop in één beeld.”

Het beeld ‘Ademloos’ van Guido Van Causbroeck toont het ondraaglijke lijden van asbestslachtoffers. “Wanhoop en hoop in één beeld”, zegt burgemeester Renaat Huysmans. — © if

Aansluitend werd de tentoonstelling geopend in het administratief centrum en werd het bijhorende boek ‘Ademloos’ voorgesteld. Zowel de tentoonstelling als het boek omvatten inspirerende teksten, voorstudies, tekeningen en foto’s, evenals prachtige afbeeldingen van lino’s en schilderijen van Guido Van Causbroeck, die allemaal geïnspireerd zijn door het beeldhouwwerk ‘Ademloos’.

In de toekomst zal het ook mogelijk zijn om de ‘reizende tentoonstelling’ te bezoeken in andere steden of gemeenten. Meer informatie kan je vinden op www.kapelle-op-den-bos.be

https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20240906_94360272

6 september (ook in De Standaard en in het Belang van Limburg)

Monument legt verdeeldheid over asbestverleden in gemeente bloot: “Waar blijft de échte genoegdoening?”

Angelo De Smet verloor meerdere familieleden die bij Eternit werkten: “Dit is geen fuck you naar de slachtoffers, wél naar Eternit.” — © Sebastian Steveniers

In de schaduw van de fabriek waar decennialang asbestplaten van de band rolden, staat nu een monument ter ere van de slachtoffers van asbest. Nabestaanden reageren verdeeld. “Tegen een monument kun je niks hebben, maar waar blijft de echte genoegdoening?”

Pieter Van Maele

“In Kapelle-op-den-Bos zul je niemand vinden die niet in aanraking is gekomen met de smeerlapperij die hier is aangericht”, zegt Angelo De Smet (50). “Dertig jaar geleden is het begonnen in onze familie. Eerst stierf mijn tante. Dan haar echtgenoot, de broer van mijn vader. Een paar jaar later: mijn vader zelf. Allemaal werkten ze ooit bij Eternit. Terwijl de directie jarenlang verzwegen dat zij kankerverwekkende stoffen produceerden, reden mijn familieleden rond met de camions van het bedrijf.”

De Smet rolt een sigaret op het terras van café De Vriendschap, op het marktplein in Kapelle-op-den-Bos. Nog geen vijftig meter verderop, vlak voor het gemeentehuis, werd donderdagavond een kunstwerk onthuld. Ademloos, heet het beeldhouwwerk. “Ter ere van hen die getroffen zijn door de verwoestende gevolgen van asbest”, leest het opschrift.

Doofpot

Kapelle-op-den-Bos was lange tijd Eternit, en Eternit was Kapelle-op-den-Bos. Zowat elke familie in de gemeente telde leden die hun geld verdienden in de fabriek waar bouwmaterialen werden geproduceerd van cement met asbestvezels. Tot vandaag lopen de straten van de gemeente leeg en de fabriekshal vol wanneer de shiften beginnen, en vice versa – al opereert de fabriek tegenwoordig vooral onder de internationale naam Etex, en maakt ze geen asbesthoudende materialen meer. (Lees verder onder de foto)

De fabriek van het vroegere Eternit, nu Etex. “Velen van ons hebben er toch ook jarenlang goed onze boterham verdiend.” — © Sebastian Steveniers

Het verklaart ook de dubbelzinnige houding die Kapelle-op-den-Bos tot vandaag heeft met Eternit. “Velen van ons hebben er toch ook jarenlang goed hun boterham verdiend”, zegt een andere stamgast tegen De Smet. Die antwoordt geïrriteerd. “Als je ergens goed verdient, wil dat dan zeggen dat je na een tiental jaar mag sterven?”

Ook het monument op het marktplein leidt tot discussie. “Iedereen hier kent mensen die zijn afgetakeld door mesothelioom (de zeer agressieve kanker veroorzaakt door langdurige asbestblootstelling, red.), terwijl Eternit dat jarenlang in de doofpot hield. Ik heb zelf een familielid zien sterven”, zegt Martine Cassiman. “Natuurlijk kun je niets hebben tegen een monument dat die slachtoffers gedenkt. Maar waar blijft de échte genoegdoening? Die blijft uit, en dat leidt tot erg veel ongenoegen in Kapelle-op-den-Bos.”

Opgestoken middelvinger

Een van de vele slachtoffers die al jarenlang strijd voor die genoegdoening, is Eric Jonckheere (65). Jonckheere groeide op vlak bij de fabriek, waar zijn vader werkte. Zijn ouders en twee broers stierven de voorbije jaren aan mesothelioom. Intussen is de kwaadaardige tumor ook bij hem vastgesteld en zit Jonckheere in een rolstoel.

Tot vandaag vecht Jonckheere met Eternit een rechtszaak uit over schadevergoedingen. Hij noemt de onthulling van het monument daarom “heel belangrijk”. “Eindelijk heeft Kapelle-op-den-Bos nu een plek waar de slachtoffers herdacht worden, na jaren van tegenwerking door het bedrijf”, zegt hij. “Hopelijk geeft het de politiek ook de moed om Eternit op zijn plichten te wijzen. België zit nog steeds tjokvol asbest, alleen al in zoveel schoolgebouwen. Welke politicus heeft de moed om Eternit te verplichten de opkuis daarvan te financieren?”

Ook burgemeester Renaat Huysmans pleit voor politieke actie. De N-VA’er is huisarts en moet tot vandaag geregeld patiënten het slechte nieuws vertellen. Onlangs kreeg hij er weer drie patiënten met mesothelioom bij. “Dat ontvangers van een vergoeding uit het Asbestfonds het recht wordt ontzegd om een vergoeding te vragen aan Eternit, is gewoonweg niet oké”, zegt hij. “Daarnaast moet Eternit zelf gewoonweg veel meer geld bijdragen aan dat fonds. Wat nu gebeurt, is niet correct.”

Maar bovenal hoopt Huysmans dat de gedenkplaats een “plek van bezinning kan worden, een stille getuige van de zwarte bladzijde die in de gemeente werd geschreven”. Al zien lang niet alle nabestaanden van overleden familieleden in Kapelle-op-den-Bos dat zo. Vanop het terras van café De Vriendschap snelt De Smet in grote passen naar het monument, op dat moment nog verpakt in zwart plastic. Hij steekt er een middelvinger naar uit. Zeker geen fuck you naar de slachtoffers, wél een hartstochtelijke fuck you naar Eternit. (

Het monument vlak voor het onthuld werd. — © Sebastian Steveniers

“Telkens wanneer ik hier langskom, zal ik toch niet alleen moeten denken aan mijn dode vader, maar ook aan het onrecht dat hem is aangedaan. Aan de bergen geld die de directie heeft verdiend door hem de dood in te jagen, en vervolgens nog te weigeren op te draaien voor de schade. Een monument? Ik heb er de pest aan. Laat Eternit eerst maar eens toegeven dat het mijn vader heeft vermoord.”

Het Laatste Nieuws 6 september

<https://www.hln.be/kapelle-op-den-bos/ademloos-eeerbetoon-aan-asbestslachtoffers-in-kapelle-op-den-bos-ingehuldigd-herinnering-aan-gitzwarte-bladzijde-in-geschiedenis-van-ons-dorp~af56f657/>

‘Ademloos’ eerbetoon aan asbestslachtoffers in Kapelle-op-den-Bos ingehuldigd: “Herinnering aan gitzwarte bladzijde in geschiedenis van ons dorp”

Het bronzen standbeeld 'Ademloos' van kunstenaar Guido Van Causbroeck kwam er als eerbetoon voor de vele asbestslachtoffers niet alleen in Kapelle-op-den-Bos, maar wereldwijd. © Marc Baert

Op het Marktpllein voor het administratief centrum van Kapelle-op-den-Bos is een bronzen standbeeld met de naam ‘Ademloos’ ingehuldigd. Het beeld is een eerbetoon aan alle [asbestslachtoffers](#) en werd gemaakt door Kapels kunstenaar Guido Van Causbroeck.

Gianni Van Asbroeck 06-09-24, 08:04 Laatste update: 06-09-24, 15:16

Op het Marktpllein voor het administratief centrum van *Kapelle-op-den-Bos* is een bronzen standbeeld met de naam ‘Ademloos’ ingehuldigd. Het beeld is een eerbetoon aan alle [asbestslachtoffers](#) en werd gemaakt door Kapels kunstenaar Guido Van Causbroeck. Dat *Kapelle-op-den-Bos* een - jammer genoeg stevig - asbestverleden heeft, heeft alles te maken met de aanwezigheid van Eternit. Tot 1997 – een jaar voordat het gebruik van *asbest* verboden werd in ons land - werden in de fabriek asbestcementbouwmaterialen geproduceerd. Hoewel de productie 25 jaar geleden stopgezet werd, zijn de gevolgen van de schadelijke stof vandaag pas écht voelbaar. De incubatietijd (de tijd tussen de blootstelling aan *asbest* en de

diagnose) bedraagt tussen de 20 en de 40 jaar, waardoor nu nog jaarlijks gemiddeld bij een kleine 300 mensen in ons land mesothelioom ofwel asbestkanker vastgesteld wordt. Natuurlijk zijn ook de inwoners van *Kapelle-op-den-Bos* hard getroffen.

Helse pijnen

Het is dus niet toevallig dat net in die gemeente een beeld werd onthuld als eerbetoon aan alle asbestslachtoffers. Het bronzen beeld beeld een man af die naar de hemel kijkt terwijl hij zijn borststreek vastgrijpt, een verwijzing naar de helse pijnen die vele (*meer dan 300.000, red.*) asbestslachtoffers meemaken. Burgemeester Renaat Huysmans (N-VA) onthulde het beeld samen met kunstenaar Guido Van Causbroeck, voormalig parlementslid Valerie Van Peel (N-VA) en Eric Jonckheere, de voorzitter van ABEVA, de vereniging van asbestslachtoffers in België. “Toen we zes jaar geleden ons beleidsplan opmaakte, was een van onze prioritaire doelstellingen om onze gemeente zo snel mogelijk asbestvrij of toch asbestarm te maken”, stelt een duidelijk geëmotioneerde burgemeester Huysmans. “Daarbij wilden we ook een monument voor alle asbestslachtoffers oprichten. Dit beeld is niet alleen een herinnering aan een gitzwarte bladzijde in de geschiedenis van ons dorp, maar vormt nu ook een uitnodiging om stil te staan dat achter elk getal een menselijk verhaal schuilgaat. Het beeld geeft naar mijn gevoel pijnlijk accuraat weer wat een slachtoffer van *asbest* doormaakt: ondraaglijke pijn, ademnood en om hulp smekend, maar ook reikhalzend uitkijkend naar steun en verlossing. Wanhoop en hoop in één beeld.”

Tentoonstelling

Aansluitend werd ook de tentoonstelling ‘Ademloos’ in het administratief centrum geopend en werd het bijhorende boek ‘Ademloos’ voorgesteld. Zowel de tentoonstelling, als het boek omvat inspirerende teksten, voorstudies, tekeningen, foto’s en schilderijen van Guido Van Causbroeck, die geïnspireerd zijn door het beeld ‘Ademloos’. De tentoonstelling loopt nog tot en met zondag 8 september.

Gianni Van Asbroeck